

RUBIK ERNŐ

1944. július 13-án, Budapesten született ifj. Rubik Ernő építész, tervező és feltaláló, akinek az egyik legsikeresebb magyar találmányt, a bűvös kockát vagy Rubik-kockát köszönhetjük.

Édesapja, idősebb Rubik Ernő gépészmérnök szintén feltaláló és repülőgép-tervező volt, tehát az alma nem esett messze a fájától. Az ifjabb Rubik 1967-ben a Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán szerzett először diplomát, majd 1971-ig az Iparművészeti Főiskolán szobrászatot és belsőépítészetet tanult. 1975-ig építésztként dolgozott, majd visszatért az Iparművészeti Főiskolára tanítani. 1983-ban alapította játék- és bútortervező cégét, a Rubik Stúdiót. 1990-ben a Magyar Mérnökakadémia elnöke lett, a szervezeten belül hozta létre a Rubik Nemzetközi Alapítványt, amellyel a kiemelkedő képességű műszaki és iparművész végzettségű fiatalokat támogatta. Munkájáért 1883-ban Állami Díjjal, 1995-ben Gábor Dénes-díjjal jutalmazták.

Rubik 1975. január 30-án nyújtotta be „*Térbeli logikai játék*” címmel a bűvös kocka szabadalmát, melyet 1977-ben kapott meg. A feltaláló eredetileg csak egy, a térbeli mozgások szemléltetésére alkalmas eszköznek szánta a kockát, később jött rá, hogy az játékként is igen szórakoztató. A kocka színezésére külön gondot fordított, ugyanis a párhuzamos, átellenes oldalak színei a sárga komponensben különböznek egymástól. A 26 kis kockából álló, 6 oldalú logikai játék variációs lehetőségeinek száma:

$$(8! \times 3^{8-1}) \times (12! \times 2^{12-1}) / 2 = 43\,252\,003\,274\,489\,856\,000$$

A bűvös kocka 1977-ben el is indult világhódító útjára. Szinte vírusként terjedt, nagyon népszerűvé vált az egész világon, mára több mint 350 millió darabot értékesítettek belőle. Hazánkban megközelítőleg egymillió kocka talált gazdára. 1980-ban az év játékának választották Angliában és 1981-ben bekerült a New York-i Modern Művészetek Múzeumának építészeti és dizájn gyűjteményébe is.

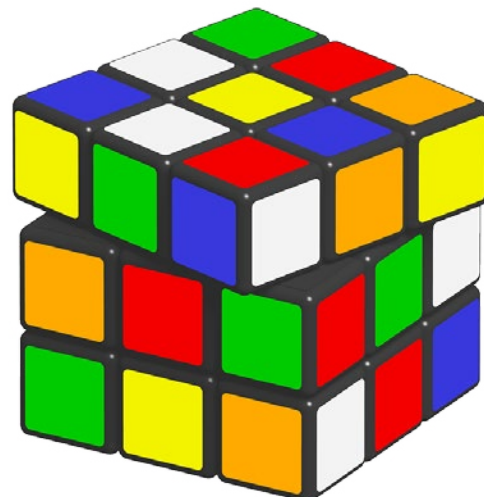
Az első, 1982-es nemzetközi Gyorskockázó-világbajnokságon a német Ronald Brinkmann által beállított 19 másodperces világrekord 2011-re – az ausztrál Feliks Zemdegs rekordja révén – 5,66 másodpercre csökkent. Mára az ausztrál fiatalember saját rekordját 4,73 másodpercre faragta le.

Rubik Ernő később több más logikai játékkal is megjelent a piacon, ilyen volt a bűvös kígyó, a bűvös négyzetek, a bűvös dominó és a Rubik-óra, de ezek közül már egy sem ért el akkora sikert, mint a bűvös kocka.

Források:

<https://www.sztnh.gov.hu/hu/magyar-feltalalok-es-talalmanyaik/rubik-erno>

<http://www.rubik.hu/>

Összeállította: Fógel László

AGORA

TUDOMÁNYOS
ÉLMÉNYKÖZPONT
DEBRECEN